

Skrivelse med berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under år 2005

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har berett bl.a. skatteutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2005/06:85 *Årsboken om EU – Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2005*. Skatteutskottet tar i yttrandet upp kapitlen 13 Skatter, 25 Folkhälsa, såvitt avser avsnittet Strategi för att minska alkoholskador, och 28 Fri rörlighet för varor, såvitt avser avsnittet Tullunionen moderniseras. Beskattningen av tunga fordon och Eurovinjett-direktivet behandlas i skrivelsen, förutom i nämnda kapitel 13 Skatter, även i kapitel 36 Transporter. Utskottet kommenterar frågan bara i förstnämnda sammanhang. Utskottet tar i samband med avsnittet Strategi för att minska alkoholskador upp ett yrkande i motion U6 Av Holger Gustafsson m.fl. (kd) som gäller kvoterna för privatinförsel av alkohol. Utskottet får anföra följande.

Utskottets överväganden

Regeringens skrivelse

Skatter

Företagsbeskattning

Frågan om att införa *en gemensam konsoliderad bolagsskattebas* (s. 69) på EU-nivå togs upp till diskussion vid Ekofinrådets informella möte i september 2004. Skattebasen är inledningsvis tänkt att fungera parallellt vid sidan av nuvarande nationella bestämmelser. Modellen innebär att en gemensam skattebas räknas fram för alla EU-företag i en koncern. Basen fördelas sedan mellan de stater där företagen är verksamma och staterna tillämpar sin bolagsskattesats på sin andel av skattebasen. Kommissionen avser att i första hand ta fram ett förslag till lagstiftning som riktar sig mot samtliga medlemsstater och i andra hand föreslå ett närmare samarbete mellan vissa av medlemsstaterna. Kommissionen har tillsatt en arbetsgrupp med företrädare för samtliga medlemsstater som under året träffats vid fyra tillfällen. Därutöver har fyra undergrupper skapats för att diskutera frågor av mer teknisk natur. Sverige deltar i alla grupperna.

Kommissionen föreslog 2003 ändringar i det s.k. fusionsdirektivet (s. 69) i syfte att uppdatera, klargöra och bredda direktivets tillämpningsområde. Syftet med direktivet är att gränsöverskridande omstruktureringar av bolag i olika medlemsstater inte skall missgynnas skattemässigt jämfört med sådana förfaranden som avser bolag i samma medlemsstat. Förslaget till ändringar innebär bl.a. att fler företag och transaktioner skall omfattas av direktivet. Ekofinrådet antog ändringsdirektivet i februari 2005.

Skattepaketet

I skrivelsens skatteavsnitt följer sedan en redogörelse för arbetet med det s.k. *skattepaketet* (s. 69–70) som pågått sedan 1997. Skattepaketet består av tre delar, ett direktiv om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar, ett direktiv om ett gemensamt system för beskattning av ränte- och royaltybetalningar mellan närstående bolag i olika medlemsstater samt en uppförandekod mot skadlig skattekonkurrens på företagsbeskattningens område. Skattepaketet antogs i juni 2003. *Sparandedirektivet* innebär ett automatiskt utbyte av information mellan medlemsstaterna om räntebetalningar som möjliggör beskattning i den medlemsstat där betalningsmottagaren har sitt skatterättsliga hemvist. Direktivet tillämpas från den 1 juli 2005 och är införlivat i svensk rätt genom ändringar i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. *Ränte- och royaltydirektivet* innebär att källskatter inte skall tas ut på ränte- och royaltybetalningar som görs mellan närstående företag i olika medlemsstater. Direktivet är införlig-

vat i svensk rätt genom en ändring i inkomstskattelagen. Några av de nya medlemsstaterna har fått övergångstider för tillämpningen av direktivet. Kommissionen har bl.a. föreslagit en ändring av direktivet som syftar till att säkerställa att direktivets förmåner endast omfattar betalningar till företag som faktiskt beskattas för dessa i den mottagande staten. Ändringen av direktivet togs upp vid Ekofinrådets möte i juni 2005, men enighet kunde inte nås. Arbetet med *uppförandekoden* har fortsatt i en särskild arbetsgrupp. Gruppen granskar nya skatteåtgärder och bevakar avvecklingen av sådana skatteåtgärder som ansetts skadliga.

Mervärdesskatt

Kommissionen har sett över de *reducerade skattesatserna och nollskattesatserna* (s. 70) i mervärdesskattedirektivet och i juli 2003 lämnat förslag till förändring. Syftet är att åstadkomma förenkling, rationalisering och likformighet. Förslaget behandlades vid flera möten i rådet under 2005 utan att medlemsstaterna kunde enas om omfattningen av området för lågmoms.

Kommissionens *förslag till omarbetad version av sjätte mervärdesskattedirektivet* (s 70) innebär att det sjätte mervärdesskattedirektivet upphävs och ersätts med en ny rättsakt med omarbetade bestämmelser för det gemensamma systemet för mervärdesskatt. Direktivet har sedan det infördes genomgått omfattande förändringar och därigenom blivit svårgenomträngligt och svårt att tillämpa. Reglerna ändras inte i sak utan avsikten är endast att göra regelverket mer överskådligt. Förslaget har under år 2005 behandlats i rådsarbetsgruppen för skatter vid flera tillfällen.

Kommissionen har lämnat förslag om *beskattningsland vid tillhandahållande av tjänster* (s. 70–71). Enligt nuvarande EG-regler skall tjänster som huvudregel mervärdesbeskattas i det land där den som tillhandahåller tjänsterna är etablerad. Genom utvecklingen på marknaden har den nuvarande ordningen blivit svår att tillämpa både för skattskyldiga och för skattemyndigheter. Kommissionens förslag från 2003 innebär att, i de fall tjänsterna tillhandahålls *mellan företagare* i olika länder, beskattningen skall ske i det land där kunden är etablerad. Syftet är att öka rättssäkerheten för aktörerna och att upprätthålla den grundläggande principen om att mervärdesskatten skall tillfalla konsumtionslandet.

Kommissionen föreslog i juli 2005 att även reglerna för gränsöverskridande handel med tjänster *mellan företagare och konsumenter* skulle ändras. Syftet är att i större utsträckning uppnå beskattning i konsumtionslandet. Förslaget innebär att vissa tjänster som tillhandahålls på distans skall beskattas i den medlemsstat där kunden är bosatt. Det gäller bl.a. telekommunikationstjänster, elektroniska tjänster samt radio- och tv-sändningar. Förslaget behandlas för närvarande i rådsarbetsgruppen för skatter.

Kommissionen lämnade 2004 ett förslagspaket som innehåller olika åtgärder som syftar till en *förenkling av de administrativa skyldigheterna för företag med gränsöverskridande handel* (s. 71). En viktig åtgärd är att företag, som är skattskyldiga för försäljning i medlemsstater som de inte är

etablerade i, elektroniskt skall kunna vända sig till en enda skattemyndighet, nämligen myndigheten i den medlemsstat företaget är etablerat, ”*en enda kontaktpunkt*”. Företagen skall där fullgöra alla sina skyldigheter när det gäller registrering och lämnande av deklaration. En annan åtgärd är en modernisering och förenkling av förfarandet för återbetalning av mervärdesskatt som företag betalar vid inköp i en annan medlemsstat än den i vilken de är etablerade. Förslaget har under 2005 behandlats i rådsarbetsgruppen för skatter.

Kommissionens direktivförslag i mars 2005 om *åtgärder för att förhindra momsflus* (s. 71) syftar till att förenkla uppbörden av mervärdesskatt och att förhindra skatteflykt eller skatteundandragande. Förslaget innebär att vissa från EU:s momsregler avvikande åtgärder som tidigare beviljats enstaka medlemsstater skall kunna tillämpas av samtliga länder. Det är åtgärder som visat sig vara effektiva när det gäller att motverka skatteflus, t.ex. omvänd skattskyldighet. Behandlingen av förslaget har påbörjats i rådet.

Rådet antog i oktober 2005 en förordning med *tillämpningsföreskrifter för det gemensamma systemet för mervärdesskatt* (s. 71–72). Mervärdesskattekommittén har i egenskap av rådgivande organ sedan 1977 antagit icke rättsligt bindande riktlinjer för tillämpningen av det sjätte mervärdesskatte-direktivet för att få en enhetlig tillämpning av mervärdesskattesystemet. Kommissionen föreslog i oktober 2004 att några av riktlinjerna skulle bli rättsligt bindande.

Punktskatt

Kommissionen lämnade i juli 2005 ett förslag till direktiv om *beskattning av personbilar* (s. 72) som innebär att uttag av registreringsskatt inte längre skall vara tillåtet och att skatten i förekommande fall successivt skall avvecklas. Under övergångstiden skall ett gemensamt system för återbetalning av registreringsskatt införas, och skatten skall helt eller delvis differentieras efter motorns utsläpp av koldioxid. Förslaget innebär också att den årliga fordonsskatten helt eller delvis skall differentieras efter motorns koldioxidutsläpp. Flera länder har ifrågasatt en avveckling av registreringsskatten och framfört kritik mot gemensamma regler för koldioxidrelaterad av fordonsskatt eller registreringsskatt. Ett visst intresse finns att diskutera gemensamma regler för återbetalning av registreringsskatt. Sverige förhåller sig avvaktande till förslaget, bl.a. eftersom vi inte har någon registreringsskatt i Sverige.

Kommissionen lämnade i juli 2003 förslag som gäller *beskattningen av tunga lastbilar, Eurovinjettdirektivet* (s. 72). Förslaget gör det möjligt att ta ut tids- eller avståndsrelaterade vägsatser, t.ex. kilometerskatt, på hela vägnätet, vilket inte är möjligt enligt nuvarande regler. Tillämpningsområdet utvidgas till att omfatta lastbilar med en totalvikt på minst 3,5 ton. Under året har medlemsstaterna och Europaparlamentet enats om ett kompromissförslag som ger en tydligare och mer omfattande differentiering i

miljöhänseende och som medger lägre avgifts- och skattenivåer för särskilt miljöanpassade fordon. Även maximinivån för tidsrelaterade skatter och avgifter (rör t.ex. Eurovinjettsamarbetet) höjs, och möjligheten att differentiera dessa utvidgas. I princip skall ingen strikt öronmärkning ske av intäkter från vägrelaterade skatter eller avgifter.

Administrativt samarbete på skatteområdet

Skatteavsnittet i skrivelsen avslutas med ett avsnitt om administrativt samarbete. Under 2004 beslutades vissa ändringar i det s.k. *handräckningsdirektivet* (s. 73) som behandlar informationsutbyte i fråga om främst direkta skatter. Ändringarna gjordes i effektiviserande syfte. Senare samma år antogs en förordning om administrativt samarbete i fråga om punktskatter samt följdändringar i dels *handräckningsdirektivet*, dels det s.k. *cirkulationsdirektivet*. Förordningen innebär en kraftig utbyggnad av regelverket och öppnar möjligheter till en decentralisering av samarbetet. Den nya förordningen trädde i kraft den 1 juli 2005.

Kommissionen lade på hösten 2004 fram ett förslag till förordning om administrativt samarbete för att *skydda gemenskapens finansiella intressen* (s. 73) mot bedrägerier och andra illegala förfaranden. Förslaget har kritiserats av flera medlemsstater för att det på vissa punkter går in på mervärdesskattens område, där det redan finns en förordning om administrativt samarbete. I den kompromisstext som nu finns har hänvisningarna till mervärdesskatt tagits bort.

Folkhälsa

Strategi för att minska alkoholskador

Enligt skrivelsen (s. 116) har Sverige i flera år aktivt arbetat för att ge arbetet med att förebygga alkoholskador högre prioritet inom EU. Sverige har bl.a. fört diskussioner om alkohol med andra medlemsstater och med kommissionen och varit drivande i arbetet med att ta fram en gemenskapsstrategi för att minska alkoholens skadeverkningar inom unionen. Strategin beräknas kunna presenteras som ett meddelande till ministerrådet under våren 2006. Avsikten är att identifiera de områden där EU kan bidra till att koordinera och stärka medlemsstaternas alkoholpolitiska insatser samt till att skapa en sektorsövergripande och sammanhållen alkoholstrategi på EU-nivå. Det övergripande syftet är att föreslå åtgärder som kan minska alkoholens skadeverkningar inom EU och därmed bidra till en positiv ekonomisk utveckling. Strävan är att skapa en bättre balans mellan folkhälsoaspekter och ekonomiska hänsynstaganden. Strategin är EU:s första policydokument på alkoholområdet. Sverige kommer att fortsätta att stötta och aktivt bidra till kommissionens arbete med att ge strategin spridning och genomslag. Sverige kommer också att verka för att frågan behandlas på rådets dagordning.

Fri rörlighet för varor

Tullunionen moderniserar

Regeringen redovisar (s. 123) att kommissionens meddelande från 2003 om en enkel och pappersfri miljö för tullen och handeln ("e-Tull") besvarades av rådet genom en resolution senare samma år. Diskussioner har sedan förts i berörda EU-instanser. Kommissionen lade i november 2005 fram två formella förslag till Europaparlamentet och rådet, dels ett om en grundlig *revidering av förordningen om gemenskapens tullkodex*, dels ett om beslut om *en papperslös miljö för tullen och handeln*. En mer begränsad ändring i tullkodex, som bl.a. syftar till höjd säkerhet i logistikkedjan och införande av begreppet certifierade ekonomiska aktörer, beslutades av Europaparlamentet och rådet i april 2005.

Åtgärdsprogrammet för tullfrågor inom EU – "*Tull 2007-programmet*" – löper från 2003 t.o.m. 2007 och präglas i betydande grad av frågor som har drivits konsekvent från svensk sida, såsom förenkling och modernisering, användning av IT och utveckling av nya, rationella arbetsmetoder i tullverksamheten. Programmet bidrar även till att utveckla tullsamarbetet med EU:s nya grannskap österut. I oktober 2005 fattade Europaparlamentet och rådet beslut om en förordning om deklarationsplikt och kontroll av stora summor kontanta medel som kommer in i eller lämnar gemenskapen, i syfte att *stävja penningtvätt och finansiering av terrorism*.

Kommissionen lade i oktober 2005 fram ett meddelande med en plan för konkreta *tullåtgärder mot immaterialrättsliga intrång* för att stärka tillämpningen av den förordning som trädde i kraft den 1 juli 2004.

Motionerna

Regeringens skrivelse har föranlett två motioner. Det är Kristdemokraternas kommittémotion U6 av Holger Gustafsson m.fl. (kd) och Miljöpartiets kommittémotion U7 av Ulf Holm m.fl. (mp). Yrkande 7 i motion U6 gäller kvoterna för privatinförsel av alkohol och omfattas av utskottets beredningsområde. Motionärerna anför att Sverige ensidigt bör införa egna regler för införsel av alkohol och att Sverige bör återgå till de införselkvoter som överenskomms i samband med medlemskapsförhandlingarna, dvs. 1 liter starksprit eller 3 liter starkvin, 5 liter vin och 15 liter öl. Utskottet behandlar motionsförslaget nedan i avsnittet om en strategi för minskade alkoholskador.

Utskottets ställningstagande

Företagsbeskattning

Vid Ekofinrådets ovannämnda möte i september 2004 behandlades även kommissionens initiativ till pilotprojekt för att tillämpa s.k. *hemstatsbeskattning* för små och medelstora företag, dvs. att skattebasen för en koncern där det ingår företag från olika EU-stater beräknas i enlighet med lagstiftningen i moderbolagets hemstat. Modellen innebär att skattebasen fördelas mellan de stater där företagen är verksamma och att dessa tillämpar sin bolagsskattesats på sin andel av skattebasen. Kommissionen anser att hemstatsbeskattning kan vara ett möjligt alternativ för att lösa vissa av de problem som små och medelstora företag stöter på när de etablerar sig i ett annat land i EU. Kommissionen medger samtidigt att hemstatsbeskattning medför problem och restriktioner och förmodligen bara kan tillämpas av medlemsstater med likartade skattebaser. Än så länge har medlemsstaterna varit skeptiska till projektet.

Utskottet har tidigare konstaterat att det på den inre marknaden finns betydande hinder för en gränsöverskridande ekonomisk verksamhet som bl.a. torde hänga samman med att företagen måste hantera många olika regelsystem. Det är särskilt besvärande för små och medelstora företag. EU skall vara en enda marknad och det är viktigt att de olika medlemsstaternas företagsskattesystem inte hindrar att marknaden fungerar smidigt. Arbetet med att förbättra de gemenskapsrättsliga reglerna på området, med beaktande av de enskilda medlemsstaternas skatteanspråk, bör därför understödjas. Utskottet är positivt till att Sverige medverkar till att undersöka frågan om att införa en *gemensam konsoliderad bolagsskattebas*. Utskottet är däremot inte övertygat om att hemstatsbeskattning är en bra eller ens en möjlig lösning.

När det gäller ändringarna i *fusionsdirektivet* skall dessa vara genomförda i nationell lagstiftning senast den 1 januari 2007. Vissa lagändringar för europabolag har riksdagen tidigare behandlat (bet. 2005/06:SkU9). Övriga lagändringar med anledning av direktivet förväntas riksdagen kunna behandla under 2006.

Skattepaketet

Enligt utskottet är det utomordentligt tillfredsställande att det utdragna arbetet med skattepaketet kunnat föras i hamn och att sparanddirektivet och ränte- och royaltidirektivet nu har börjat tillämpas. När det gäller *sparanddirektivet* kommer framdeles tekniska frågor med anledning framför allt av det nya standardformatet att stå i fokus. Man kan också anta att kommissionen påbörjar diskussioner med andra viktiga finansiella centrum om att de skall tillämpa motsvarande regler som i direktivet. Utskottet är positivt till detta.

Förslaget till ändring i *ränte- och royaltydirektivet* behandlades i rådsarbetsgruppen vid flera tillfällen under våren 2005. Enighet råder i princip om listan över företagsformer som omfattas av direktivet. Det luxemburgska ordförandeskapet försökte nå enighet om direktivet, och Sverige tillsammans med övriga medlemsstater, utom Belgien, godtog i maj 2005 ett kompromissförslag. Frågan togs upp på nytt vid Ekofinrådet i juni 2005, men Belgien vägrade att acceptera direktivförslaget samtidigt som övriga medlemsstater inte kunde acceptera Belgiens syn på direktivet. Utskottet kan bara beklaga att inget arbete för närvarande pågår i arbetsgruppen.

Utskottet fäster stort avseende vid att *uppförandekodgruppens arbete* med avveckling och frysning av skadliga skatteåtgärder fortsätter.

Mervärdesskatt

Utskottets allmänna inställning när det gäller reducerade skattesatser på mervärdesskatteområdet är att listan över varor och tjänster som länderna får ha reducerad moms för bör vara så begränsad som möjligt. Differentierade skattesatser skapar konkurrens- och avgränsningsproblem och är svåra att tillämpa i praktiken. Problemen har uppmärksammats av riksdagen som riktat ett tillkännagivande i frågan till regeringen om att se över tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna. Mervärdesskatteutredningen (Fi2002:11) har arbetat med frågan sedan november 2002. Utredningen lämnade i juni 2005 delbetänkandet SOU 2005:57 Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? Utredningens arbete skall vara avslutat i oktober 2006.

Det brittiska ordförandeskapet försökte under hösten 2005 nå en överenskommelse i lågmomsfrågan utan att lyckas. Tiden för lågmomsförsöket gick ut vid årsskiftet 2005/06. Det österrikiska ordförandeskapet nådde en överenskommelse om att förlänga försöksverksamheten t.o.m. 2010 och att de länder som ville ansluta sig till försöket skulle ansöka om detta hos kommissionen senast den 31 mars 2006. Överenskommelsen innebar vidare att fjärrvärme skall omfattas av möjligheten till lågmoms. Kommissionen skall senast i juni 2007 presentera en studie över lågmomsens effekter på sysselsättning, ekonomisk tillväxt och den inre marknadens funktion.

Sverige har inte deltagit i lågmomsförsöket och har heller inte ansökt om att i fortsättningen delta i försöksverksamheten. Utskottet anser att det med hänsyn till Sveriges inställning till reducerade skattesatser på mervärdesskatteområdet finns goda skäl för regeringens ställningstagande i frågan. Tillämpning av lågmoms påverkar som redan framhållits konkurrensförhållandena mellan företag negativt och medför rättvisediskussioner och avgränsningsproblem. De administrativa kostnaderna för myndigheter och företag ökar samtidigt som statens inkomster minskar.

Utskottet anser att det finns ett stort behov av en översyn av det sjätte mervärdesskattedirektivet i enlighet med kommissionens förslag. Den svenska språkversionen av direktivet saknar språklig och terminologisk

stringens och är dåligt anpassad till övriga språkversioner. Det behövs alltså en omarbetning av direktivet som bl.a. bringar den svenska versionen i överensstämmelse med andra språkversioner. Det österrikiska ordförandeskapet har aviserat att förslaget kan komma att tas upp under våren 2006. Utskottet välkomnar detta.

Utskottet har allmänt sett en positiv inställning till kommissionens förslag om beskattningsland vid gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster. Det gäller både kommissionens ursprungliga förslag och förslaget om ändrade regler för mervärdesbeskattning vid tillhandahållande av tjänster till icke beskattningsbara personer. Utskottet konstaterar att det brittiska ordförandeskapet liksom det österrikiska ordförandeskapet har prioriterat frågan.

Utskottet ser gärna förenklingar av de administrativa skyldigheterna för företag med gränsöverskridande handel. Den svenska ståndpunkten, som utskottet instämmer i, är att mervärdesbeskattning skall ske i det land där varor och tjänster konsumeras. Mot den bakgrunden är det positivt med förslag som syftar till förenklingar av företagens administrativa skyldigheter på mervärdesskatteområdet vid försäljning i en annan medlemsstat än den i vilken de är etablerade. De olika delarna i förslaget bör dock övervägas noga. Utskottet konstaterar att det österrikiska ordförandeskapet prioriterar arbetet med förslaget.

Utskottet anser att åtgärder för att förhindra momsfuskar är angelägna och att det är bra att kommissionen tar initiativ på området. Det är viktigt att alla medlemsländer får samma möjligheter att inom ramen för det sjätte mervärdesskattedirektivet införa angelägna regler för att stävja skattefuskar och skatteundragande utan att behöva gå omvägen över s.k. artikel 27-undantag. Utskottet noterar att medlemsstaterna över lag är positiva men liksom Sverige har lyft fram krav på preciseringar av lagtexten. Rådsarbetsgruppen under det brittiska ordförandeskapet kom långt i sin behandling av förslaget, och texten återspeglar nu i större utsträckning de preciseringar som Sverige och andra medlemsstater gjort gällande. Det är bra att det österrikiska ordförandeskapet driver frågan vidare.

Den av rådet antagna förordningen med tillämpningsföreskrifter för det gemensamma systemet för mervärdesskatt är enligt utskottets mening ett viktigt dokument för en korrekt och mer enhetlig tillämpning av det sjätte mervärdesskattedirektivet bland medlemsstaterna. Risken minskar t.ex. för att gränsöverskridande transaktioner dubbelbeskattas som en följd av att medlemsstaterna tillämpar bestämmelserna om platsen för leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster olika. Mervärdesskattelagen genom vilken det sjätte mervärdesskattedirektivet genomförts behöver inte ändras. Den aktuella förordningen föranleder inte heller några andra lagstiftningsåtgärder eftersom tillämpningsföreskrifterna tagits in i en förordning, vilken till alla delar är bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat.

Punktskatt

Utskottet har inget att erinra mot kommissionens direktivförslag rörande beskattningen av *personbilar*. Sverige har tidigare haft en försäljningsskatt (den s.k. bilaccisen) som slopades 1997 på personbilar och för övriga motorfordon 2001 i syfte att stimulera en förnyelse av bilparken och miljövänligare bilar. Den del av direktivförslaget som gäller registreringskatter berör således inte Sverige. I övrigt har riksdagen (bet. 2005/06:SkU15) nyligen antagit en ny vägtrafikskattelag som innebär en koldioxidrelatering av fordonsskatten för personbilar av modellår 2006 eller senare samt vissa äldre personbilar som uppfyller särskilda miljökrav.

När det gäller beskattningen av *tunga fordon* anser utskottet att det är angeläget att en kompromiss kan nås om Eurovinjettdirektivets utformning. Det är viktigt att det blir möjligt att ta ut avgift eller skatt på hela vägnätet, något som bl.a. är en förutsättning för möjligheten att eventuellt införa kilometerskatt i Sverige. Utskottet har goda förhoppningar om att det pågående revideringsarbetet skall falla väl ut. Utskottet noterar i sammanhanget att regeringen och samarbetspartierna i dagarna kommit överens om en transportpolitisk proposition. Enligt propositionen skall konsekvenserna av en kilometerskatt för svenska och utländska lastbilar och skattens effekter för regioner och näringar samt dess detaljerade utformning analyseras. Analysen skall vara klar hösten 2006 med sikte på ställningstagande i riksdagen våren 2007. Utskottet anser att den aviserade konsekvensanalysen är bra och nödvändig inför ett ställningstagande till en kilometerskatt i Sverige.

Administrativt samarbete på skatteområdet

Arbetet med att inom EU stärka det administrativa samarbetet på skatteområdet är utomordentligt viktigt. Enligt utskottets mening kräver avsaknaden av fiskala gränser ett effektivt samarbete och informationsutbyte mellan länderna för att skattekontroll och bedrägeribekämpning skall kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt. Balansen mellan de fiskala intressena och skyddet för den personliga integriteten måste dock upprätthållas.

Utskottet kan konstatera att Sverige på alla väsentliga punkter har stött de förslag som sedermera antagits på det administrativa området. Utgångspunkten har varit att omotiverade skillnader i regelverket mellan olika slags skatter skall undvikas. Den svenska linjen har i de flesta fall vunnit gehör. Frågan om rättslig grund och beslutsförfarandet har orsakat problem vid behandlingen av alla förslag på det administrativa samarbetets område. Förslagen har lagts fram med åberopande av artikel 95 i fördraget (inrättande av den inre marknaden), varav skulle ha följt majoritetsbeslut i rådet och medbeslutande. Rådet har konsekvent vägrat godta detta och i stället antagit rättsakterna med stöd av artikel 93 respektive 94 som medför krav på enhällighet i rådet och endast samråd med parlamentet. Kommissionen

och parlamentet har i flera fall yrkat att domstolen skall ogiltigförklara rättsakterna eftersom de med deras synsätt beslutats på en felaktig rättslig grund. Det första målet av detta slag har avgjorts till rådets fördel.

När det gäller samarbetet för att skydda gemenskapens finansiella intressen noterar utskottet att många medlemsstater vid mötet i arbetsgruppen för bedrägeribekämpning i juni 2005 stödde ett kompromissförslag, där man uteslutit mervärdesskatt från tillämpningsområdet. Samtidigt ifrågasatte en del medlemsstater om den föreslagna förordningen tillförde något mervärde vid sidan av befintliga rättsakter. Strax före detta möte hade Europaparlamentets första behandling av förslaget avslutats. De ändringar som parlamentet föreslog innebar att man snarast vill gå längre än kommissionen på vissa punkter, där redan det ursprungliga förslaget mött kritik från medlemsstaterna. Utskottet utgår från att regeringen konstruktivt understöder det vidare arbetet på området.

Strategi för att minska alkoholskador

Sveriges undantag från de allmänna EG-reglerna för privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror löpte ut den 31 december 2003 (prop. 2003/04:1, bet. 2003/04:FiU1). Enligt de regler som allmänt gäller inom EU skall privata inköp av alkohol och tobak beskattas i inköpslandet. Kommersiell handel med dessa varor skall beskattas i den medlemsstat där varorna slutligen konsumeras. En privatperson har således rätt att ta med sig alkoholdrycker och tobaksvaror avsedda för eget bruk inköpta i en annan medlemsstat utan att någon ytterligare punktskatt tas ut i hemlandet. Om varorna tas in för kommersiella ändamål i hemlandet skall däremot punktskatt alltid betalas där. För att avgöra om det är fråga om införsel för kommersiella ändamål skall enligt EG:s regler bl.a. mängden varor beaktas. Enligt cirkulationsdirektivet får medlemsstaterna använda sig av indikativa nivåer som ledning för bedömningen av om varorna är avsedda för kommersiella ändamål. De indikativa nivåerna, för alkoholprodukter, får då inte sättas lägre än 10 liter sprit, 20 liter starkvin, 90 liter vin och 110 liter öl.

Utskottet har förståelse för uppfattningen att de gällande indikativa nivåerna för privatinförsel är väl höga för svenska förhållanden. Utskottet vill samtidigt betona att de indikativa nivåerna inte är tillåtna kvoter för privatinförsel utan ett hjälpmedel till ledning för att avgöra om införseln är privat eller kommersiell och därmed i vilken medlemsstat beskattningen skall ske. Det innebär att om en tullmyndighet fastställer att införseln av mindre kvantiteter är avsedd för kommersiella ändamål skall beskattning ske i införsellandet. Enligt utskottets mening finns det all anledning att understödja regeringens aktiva arbete i EU på det alkoholpolitiska området, bl.a. i strävan att skapa en bättre balans mellan folkhälsoaspekterna och de ekonomiska hänsynstagandena och att föra upp diskussionen på rådsnivå. Riksdagen har senast i samband med budgetbeslutet för år 2006 ställt sig avvisande till förslag som innebär att Sverige ensidigt och i strid

med de regler som gäller på området skall besluta om skärpta införselregler (yttr. 2005/06:SkU1y, bet. 2005/06:FiU1). Utskottet anser att det inte finns någon anledning att ompröva detta ställningstagande och avstyrker motion U6 yrkande 7.

Tullunionen moderniseras

Utskottet anser till sist att det är angeläget att Sverige fortsätter att driva på tullsamarbetet i EU. Även i fortsättningen bör sådana frågor som hittills drivits konsekvent från svensk sida vara i fokus, nämligen förenkling och modernisering, användning av IT och utveckling av nya, rationella arbetsmetoder i tullverksamheten. Arbetet med en revidering av tullkodex och arbetet i det tredje åtgärdsprogrammet för tullfrågor och planeringen inför det fjärde åtgärdsprogrammet är utomordentligt betydelsefullt. Utskottet fäster stor vikt vid att tullsamarbetet utvecklas med de nya medlemsstaterna runt Östersjön och med EU:s nya grannskap vidare österut. Arbetet med e-tull, dvs. gemensamma informations- och kommunikationssystem mellan tullmyndigheterna i EU, bör fortsätta.

Terroristhoten mot internationella transporter bör uppmärksammas bl.a. inom ramen för samarbetet i EU och i Världstullorganisationen (WCO). Sverige bör aktivt medverka i tullsamarbetet inom tredje pelaren, och brottsbekämpningen måste ha hög prioritet. Utskottet välkomnar de initiativ som nyligen tagits i syfte att stävja penningtvätt och finansiering av terrorism samt det arbete som pågår för att förhindra immaterialrättsliga intrång. Den sistnämnda frågan har nyligen varit aktuell i utskottet. Utskottet har således så sent som den 23 mars 2006 tillstyrkt (bet. 2005/06:SkU25) regeringens förslag om följdändringar i tullagen och sekretesslagen med anledning av rådets förordning (1383/2003) om tullmyndigheters ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter. Riksdagen följde utskottets ställningstagande.

Stockholm den 20 april 2006

På skatteutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Susanne Eberstein (s), Anna Grönlund Krantz (fp), Gunnar Andrén (fp), Ulla Wester (s), Per Erik Granström (s), Per-Olof Svensson (s), Marie Engström (v), Lennart Axelsson (s), Ulf Sjösten (m), Mats Berglind (s), Jörgen Johansson (c), Catharina Bråkenhielm (s), Stefan Hagfeldt (m), Britta Rådström (s), Lars Gustafsson (kd) och Peter Rådberg (mp).

Avvikande mening

Strategi för att minska alkoholskador (kd)

Lars Gustafsson (kd) anför:

Sedan EU-inträdet har det blivit svårare att föra en restriktiv alkoholpolitik och alkoholkonsumtionen har ökat dramatiskt. Kristdemokraterna vill föra en kraftfull alkoholpolitik byggd på solidaritet och omtanke om folkhälsan. Det stora flertal som kan hantera alkoholen måste finna sig i vissa restriktioner för att hålla tillbaka alkoholskadorna för andra. Sverige bör ensidigt införa regler för privatinförsel av alkohol som innebär en återgång till de nivåer som överenskoms vid medlemskapsförhandlingarna, dvs. 1 liter starksprit eller 3 liter starkvin, 5 liter vin och 15 liter öl. Vi anser att det är legitimt att med hänsyn till folkhälsan frångå principen om en öppen marknad i EU. Åtgärden har stöd i EU:s grundfördrag och i uttalanden från EG-domstolen. Om Sverige skulle dras inför EG-domstolen ges en möjlighet att argumentera för ett folkhälsoperspektiv på försäljningen av alkohol och det ger regeringen tid att förhandla fram en permanent lösning på införselproblematiken med övriga medlemsländer.